

INVESTERINGSFORSLAG

Forslagets titel: Investering i bæredygtige udflytterinstitutioner i Københavns Kommune

Resumé: Børne- og Ungdomsforvaltningen ønsker at investere i en inddragelsesproces, der skal muliggøre en mere bæredygtig organisering af udflytterbørnehaverne i Københavns Kommune. Inddragelsen skal føre til bedre brug af kvadratmeter og muliggøre, at der på sigt kan køres færre kørte kilometer til og fra udflytterinstitutioner.

Fremstillende forvaltning: Børne- og Ungdomsforvaltningen

Berørte forvaltninger:

☐	Økonomiforvaltningen	☐	Socialforvaltningen
☐	Kultur- og Fritidsforvaltningen	☐	Teknik- og Miljøforvaltningen
☒	Børne- og Ungdomsforvaltningen	☐	Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
☐	Sundheds- og Omsorgsforvaltningen		

Angiv p/l:

2022

Tabel 1. Forslagets samlede økonomiske konsekvenser

1.000 kr. 2022 p/l	Styringsområde	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Varige ændringer							
Opsigelse af lejemål	Service		-1.092	-2.184	-2.184	-2.184	-2.184
Samlet varig ændring			-1.092	-2.184	-2.184	-2.184	-2.184
Implementeringsomkostninger							
Projektledelse og projektorganisering	Service	1.127	676				
Inddragelsesaktiviteter og frikøb	Service	1.000					
Bygningsrådgivning	Service	800					
Ombygninger	Anlæg	3.000	3.000				
Samlet økonomisk påvirkning		5.927	2.584	-2.184	-2.184	-2.184	-2.184
Tilbagebetalingstid baseret på serviceeffektivisering							
Tilbagebetalingstid baseret på totaløkonomi	6						

Note til alle tabeller: Alle *besparelser* er angivet med negativt (-) fortegn.

1. Baggrund og formål

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) har 76 institutioner med udflyttergrupper tilknyttet. Antallet af børn pr. institution varierer fra 20 til 100 børn. En del af ejendommene, der bliver brugt til udflytterinstitutioner, er meget omkostningstunge. Bl.a. er 35 af dem 3. mandslejemål, der typisk har en høj lejeomkostning. Samtidigt er der generelt mere plads på udflytterinstitutionerne end på de almindelige daginstitutioner. Derved er der et potentiale for at skabe plads til flere børn på de store institutioner, samtidig med at dyre lejemål kan opsiges.

Der er høje driftsomkostninger forbundet med kørslen til udflytterstederne. I dag kører udflyttere ofte på tværs af byen, og mange institutioner kører langt fra opsamlingssted til udflyttermatriklen. Det er ressourcekrævende, tager tid fra pædagogiske aktiviteter, og stemmer dårligt overens med kommunens ambitioner i forhold til miljø og bæredygtighed. Der er derfor et potentiale for at få flere udflytterinstitutioner, der skal transportere sig kortere afstande end tilfældet er i dag. De 76 institutioner kører til 61 udflyttersteder, som er fordelt over store dele af Sjælland. Den samlede kørsel var i 2020 på alt på 4.680 km dagligt (tur-retur). Det samlede budget for udflytterinstitutionernes kørsel er i 2021 på 69,8 mio. kr. Samtlige midler går til de busfirmaer, der står for kørslen. I gennemsnit svarer det til en ekstraudgift pr. institution på 0,9 mio. kr.

BUF har i 2020 og 2021 lavet forundersøgelser af både kapaciteten på udflytterinstitutionerne og af kørselsområdet for at vurdere muligheden for at få indført mere omkostningseffektive og bæredygtige udflyttere.

1) Resultat af forundersøgelse af kapaciteten på de nuværende udflytterinstitutioner

En del af udflytterne har mere uudnyttet plads end traditionelle institutioner beliggende inden for kommunegrænsen. For at få flest muligt børn kørt til de nærmeste udflytterinstitutioner, og dermed udnytte kapaciteten bedre, har BUF undersøgt kapaciteten på de nuværende udflytterinstitutioner.

I foråret 2020 blev der ifm. med kapacitetsudfordringerne som følge af COVID-19 udarbejdet en liste over ledige kvadratmeter på alle udflytterinstitutionerne. Her fremgår det, at der er 2.900 kvadratmeter til rådighed for pædagogiske aktiviteter og børnegrupper. Der er dog en række bygningsmæssige krav, der skal efterleves for, at den ledige plads kan anvendes til daginstitutionsbrug, og derfor er der behov for at investere i konkret bygningsrådgivning for at få vurderet, hvor mange af de ledige kvadratmeter, der egner sig til konkret udvidelse.

For at vurdere de økonomiske omkostninger forbundet med at udvide institutionerne, har BUF lavet en foranalyse på tre institutioner med ledige kvadratmeter til rådighed. Foranalysen viser, at der er et potentiale for en opnormering svarende til én børnegruppe (ca. 22 børn) på to af disse institutioner, hvis der samtidigt investeres i en række ombygninger, herunder etablering af brandtrappe, ventilation og baderum. Det er dog ikke dermed sikkert, at det netop er disse institutioner, der skal udvides, idet der i udvælgelsen ikke er taget højde for alle øvrige relevante forhold såsom kørselsafstand, organiseringen omkring institutionerne mv. Baseret på forundersøgelsen samt tidligere erfaringer med ombygninger af institutioner er det BUF's vurdering, at der gennemsnitligt skal afsættes ca. 1,5 mio. kr. for hver ekstra børnegruppe, der skal skabes plads til.

Baseret på det tilgængelige datamateriale over ledige kvadratmeter, den geografiske placering af udflyttergrupperne samt huslejeomkostningerne for 3. mands lejemål, er det BUF's vurdering, at det vil være muligt at identificere to institutioner med samlet fire udflyttergrupper, hvor dyre lejemål kan opsiges og udflyttergrupperne kan flyttes til andre matrikler tættere på København. For at få kortlagt præcist, hvilke institutioner, der kan udvides, og hvilke der evt. kan opsiges/nedlægges, er der behov for at investere i en inddragelsesproces og i konkret bygningsrådgivning.

2) Resultat af forundersøgelse af det nuværende kørselsmønster

BUF har sammen med den tværgående analysegruppe i ØKF analyseret på, hvordan kørslen på udflytterområdet kan begrænses mest muligt. Analysen er foretaget under betingelse af, at de nuværende grupper af udflytterbørn skal forblive samlet. Resultaterne af analysen indikerer, at det er et potentiale for at reducere den samlede kørsel fra 4.680 km dagligt (tur/retur) til mellem 3.760 og 3.810 km dagligt (tur-retur), afhængig af kapaciteten i udflytterinstitutionerne. Det er en reduktion på mellem 870 km og 900 km dagligt, hvilket svarer til en reduktion på 18-19 % af de samlede kørte kilometer. Heraf vil 43 institutioner skulle køre mindre end før, 29 institutioner ville skulle køre længere, mens 9 institutioner ikke skal flytte adresse.

Analysen indikerer således, at det er muligt at minimere kørslen væsentligt. For at finde de mest optimale løsninger for hver enkelt klynge eller netværk, der har udflytterbørn(r), er der behov for

at inddrage klynge- og netværksledere og medarbejdere på udflytterinstitutionerne for at få indhentet deres viden om den nuværende organisering.

Formålet med denne case er at få investeret i netop den inddragelsesproces, der kortlægger, hvordan der bedst muligt kan skabes plads til flere børn på de mest nærliggende udflytterinstitutioner med henblik på at indhente en besparelse ved at opsiges dyre kvadratmeter. Samtidigt er det tanken, at inddragelsesprocessen skal undersøge mulighederne for at omlægge kørselsruterne med henblik på, at der på et senere tidspunkt kan hentes yderligere besparelser på kørsel og lejeudgifter. Inddragelsesprocessen vil dermed muliggøre en besparelse på kørselsområdet, der ikke er inkluderet i casen på nuværende tidspunkt.

2. Forslagets indhold

En ændring på udflytterområdet vil forudsætte en høj grad af inddragelse for at blive godt implementeret – først og fremmest fordi et nyt og mere bæredygtigt kørselsmønster på udflytterområdet vil have stor betydning for personale, forældre og børn på alle udflytterstederne, der evt. vil skulle flytte udflyttersted og tilpasse sig nye adresser og omgivelser.

Udover at indsamle den nødvendige viden fra personer i de berørte institutioner, skal processen skabe forståelse for, hvorfor en omlægning af området er nødvendig for at sikre bæredygtige daginstitutioner i Københavns Kommune. Alt i alt skal inddragelsesprocessen udfolde hvilke institutioner, der er mest oplagt at udvide, og hvilke der er mest oplagt at nedlægge, samt hvor udflyttergrupper i hver enkelt klynge bør køre til for at opnå mindre kørselstid. Formålet er således at få afgjort, hvordan kvadratmeterne kan udnyttes bedre, og hvordan udflytternes kørselsruter kan omlægges på en implementeringsejnet måde.

Der afsættes midler til projektunderstøttelse i form af en projektleder samt en medarbejder. Deres opgave vil være at stå for udarbejdelsen af en mere bæredygtig udflytterstrategi, som på sigt kan vedtages politisk. De vil herudover skulle stå for tilrettelæggelse af intern og ekstern mødeaktivitet, økonomistyring, afrapportering til det politiske niveau og dialog med Keid om afvikling og udvidelse af lejemål. Endelig skal projektgruppen sikre tydelig kommunikation til relevante aktører.

Konkret afsættes et årsværk til at sikre inddragelsen af alle relevante aktører og et årsværk til at afdække mulighederne for tilpasning af udflytterkapaciteten, herunder at varetage dialogen med Keid og andre relevante aktører ift. den ejendomsfaglige del. Begge ansættes i tidsperioden fra 1. januar 2022 til ultimo 2023.

De konkrete aktiviteter, der afsættes midler til, er:

- Konkrete forløb og møder med de klyngeledere, der har udflyttergrupper, så de kan komme med input til et implementeringsejnet kørselsmønster og til hvilke udflyttersteder, der kan flyttes og / eller nedlægges.
- Generelle informationsmøder/workshops i forvaltningens 5 områder (forældre, medarbejdere, forvaltning mm.)
- Arbejds-møder med Børne- og Ungdomsudvalget, forældrebestyrelser, daginstitutionsledere samt områdeledelse
- Løbende inddragelse af konkrete involverede parter i sammenlægninger, herunder medarbejdere, ledere, faglige organisationer med særligt fokus på vigtigheden af at fastholde velfungerende udflytterinstitutioner
- Bygningsrådgivning fra Keid ift. at få indhentet ejendomsvurderinger.
- Udvikling af forslag til hvilke lejemål, der kan opsiges
- Udvikling af forslag til nyt kørselsmønster
- Ombygning/udvidelse af de institutioner, hvor der skal skabes plads til flere udflyttergrupper.

1. Økonomi

Effektivisering

Effektiviseringen består i en besparelse, der opnås ved en opsigelse af dyre lejemål. På baggrund af foranalyserne vurderes der en besparelse på 2,2 mio. kr., idet der kan skabes plads til minimum fire børnegrupper tættere på byen. De 2,2 mio. kr. er beregnet ved, at der ofte er to børnegrupper i en udflytterinstitution og en flytning af fire børnegrupper vurderes at kunne medføre opsigelse af i alt to ejendomme med en gennemsnitlig omkostning på 1,1 mio. kr. pr. ejendom. De 1,1 mio. kr. er beregnet ved at estimere gennemsnitlige huslejeomkostninger for de dyreste udflytterinstitutioner og lægge dem sammen med de gennemsnitlige udgifter til energi, varme, rengøring og vedligeholdelse som en udflytterinstitution typisk har.

Der er ikke indregnet konkret besparelse på omlægning af kørselsruterne, da besparingspotentialet vil afhænge af resultaterne fra inddragelsesanalysen. Det er dog forventningen, at inddragelsesprocessen vil kunne føre til en yderligere effektivisering på kørselsområdet. Dette vil i så fald indgå i evt. fremtidige effektiviseringsforslag.

Effektiviseringen indfris med halv effekt fra 2023 og med fuld effekt fra 2024, da der skal være tid til inddragelse, bygningsrådgivning, udvælgelse af de konkrete institutioner, der skal udvides og nedlægges, samt ombygninger i 2022 og 2023.

Investering

For at realisere effektiviseringen er det nødvendigt at afsætte midler til projektorganisering og projektledelse, bygningsrådgivning, ombygninger, kommunikation og inddragelsesaktiviteter.

- Projektledelse og projektorganisering for 1.127 t. kr. i 2022 faldende til 676 t. kr. i 2023.
 - o Heraf er 2/3 årsværk af 676.412 kr. til den byggefaglige del fra 1. januar 2022- til ultimo 2023 (dvs. 2 år x 451 t. kr.)
 - o Heraf er et årsværk af 676.412 kr. til inddragelsesdelen fra 1. januar 2022 til ultimo 2022 og 1/3 årsværk til inddragelse fra 1. januar 2023 til ultimo 2023 (dvs. 676 t. kr. i 2022 faldende til 225 t. kr. i 2023)
- Bygningsrådgivning i 2022, hvor institutioner med potentiale for udvidelse opmåles og ejendomme vurderes (800.000 kr.)
- Ombygninger for gennemsnitligt 1,5 mio. kr. pr. børnegruppe, der skal skabes plads til (i alt fire børnegrupper for at kunne opsiges to ejendomme)
- Kommunikations- og inddragelsesaktiviteter: Der skal afholdes møder og workshops med de berørte institutioner og klynger i 2022 og personale skal købes fri til at kunne deltage (1.000.000)

Beløbene er estimeret ud fra foranalysen samt på tidligere erfaring med samlokaliseringer og inddragelsesprocesser.

Tabel 2. Varige ændringer, service

1.000 kr. 2022 p/l	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Opsigelse af lejemål		-1.092	-2.184	-2.184	-2.184	-2.184
Varige ændringer totalt, service		-1.092	-2.184	-2.184	-2.184	-2.184

Tabel 3. Serviceinvesteringer i forslaget

1.000 kr. 2022 p/l	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Projektledelse og projektorganisering	1.127	676				
Bygningsrådgivning	800					
Inddragelses-aktiviteter og frikøb	1.000					
Investeringer totalt, service	2.927	676				

Tabel 4. Anlægsinvesteringer i forslaget

1.000 kr. 2022 p/l	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Udvidelse af nærliggende institutioner, så der gøres plads til flere børnegrupper	3.000	3.000				
Investeringer totalt, anlæg	3.000	3.000				

2. Effektivisering på administration

Forslaget medfører ingen besparelse på administration.

3. Implementering af forslaget

I 2022 igangsættes inddragselsesproces, hvor de berørte institutioner involveres i de kommende forandringer. Det er forventningen, at de nødvendige bygningsmæssige analyser skal foretages i løbet af 2022 med henblik på at have forslag til hvilke lejemål, der kan opsiges medio 2022. KEID og TEO skal involveres i bygningsrådgivningen og i de konkrete bygningsprojekter. Sideløbende arbejdes med forslaget til nyt kørselsmønster, så der ultimo 2022 kan fremlægges forslag til nyt kørselsmønster og tages stilling til, om der skal indbringes yderligere effektivisering på dette område.

4. Inddragelse af samarbejdspartnere

TEO, KEID og CFI er hørt i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget.

Følgende aktører skal inddrages i forslag til lejemål, der skal opsiges:

- KEID ift. at indhente den nødvendige bygningsrådgivning og varetage de konkrete ombygninger i dialog med projektgruppen i BUF.
- TEO skal involveres særligt ift. kapacitetsbehovet, og ift. den del der handler om lukning og evt. salg af udflytterinstitutioner
- Projektgruppen skal indhente grundlæggende viden fra andre kommuner og forskning ift. hvordan der etableres udflyttersteder, hvor de pædagogiske muligheder i naturen udnyttes.

Følgende aktører skal inddrages i arbejdet med at udarbejde forslag til nyt kørselsmønster:

- Center for Indkøb skal inddrages i projektgruppens arbejde, da de står for den indkøbstekniske del ifm. at indhente det nye udbud.

Institutionsledere, personale og forældregrupper skal involveres i begge spor.

5. Forslagets effekt

Forslaget vil medføre, at 2 udflyttorejendomme skal opsiges. Når det er klarlagt, hvilke institutioner der vil blive berørt, vil BUU få forelagt sagen.

Det må forventes, at forældre, børn og medarbejdere på de berørte institutioner kan være utilfredse med dette. Erfaringer fra tidligere arbejde med flytning af udflyttere viser, at omlægning kræver tid til tilpasning og forberedelser for både personale, børn og forældregrupper. Der er derfor indregnet lang indfasningsperiode og omfattende inddragselsesproces.

6. Opfølgning

Opfølgningsmål	Hvordan måles opfølgningsmålet?	Hvem er ansvarlig for opfølgning?	Hvornår gennemføres opfølgningen?
Informationsmateriale skal være udsendt og plan for inddragselsesproces skal være udarbejdet primo 2022	I januar 2022 skal der være udarbejdet og udsendt informationsmateriale til berørte klynger. Derudover skal der ligge en inddragselsesplan klar ift. involvering af de berørte institutioner.	Projektgruppe	I januar 2022 skal informationsmateriale være udarbejdet og procesplan for inddragelse skal være klar

Bygningsrådgivning med opmåling af relevante ejendomme er foretaget	Bygningsrådgivning med opmåling af relevante ejendomme er afsluttet i april 2022	Projektgruppe	Maj 2022
Workshops med de berørte klynger er afholdt	Workshops med de berørte klynger er afholdt senest i september 2022	Projektgruppe	Oktober 2022
Opsigelse af lejemål på min. 1,1 mio. kr. indfriet	Ifm. budgetudmeldingen til budget 2023 opgør Administrativt Ressourcecenter, hvor mange institutioner der tildeles huslejemidler	Administrativt Ressourcecenter	December 2022
Opsigelse af lejemål på yderligere 1,1 mio. kr. indfriet	Ifm. budgetudmeldingen til budget 2024 opgør Administrativt Ressourcecenter, hvor mange institutioner der tildeles huslejemidler	Administrativt Ressourcecenter	December 2023

7. Risikovurdering

Det er en risiko, at vi ikke har den endelige bygningsrådgivning ift. hvor mange af de ledige kvadratmeter, der egner sig til konkret udvidelse. Der er taget højde for dette ved at antage, at kun en mindre andel af de til rådighed stående kvadratmeter kan omdannes til brugbare grupperum. Der er således et noget højere antal kvadratmeter til rådighed på institutionerne, end det der er nødvendigt for at etablere plads til fire børnegrupper. Derudover er der taget højde for dette ved at afsætte midler til mindre ombygninger på de institutioner, hvor der skal etableres plads til flere børnegrupper. Dermed vurderes denne risiko at være balanceret.

Yderligere er der en risiko i forhold til kommunens anlægsloft, der er styrende for hvor mange anlægsmidler, der samlet set kan anvendes i kommunen. Da der her udelukkende afsættes midler til mindre ombygninger i forhold til rumindretning og evt. opsætning af ventilation eller baderum vurderes det dog ikke at være stor sandsynlighed for, at anlægsloftet kan komme i vejen for projekterne. Risiciene i forslaget er derfor balanceret.

8. Hvem er hørt?

	Ja/Nej	Dato for godkendelse
Center for Økonomi, Økonomiforvaltningen	Ja	4. august 2021

	Ja/Nej/Ikke relevant	Dato for godkendelse og evt. høringssvar
Ejendomsfaglig vurdering	Ja	2. august 2021
IT-kredsen	Ikke relevant	
Koncern-IT	Ikke relevant	
HR-kredsen	Ikke relevant	
Velfærdsanalytisk vurdering	Ikke relevant	